

3. ΑΝΥΠΑΚΟΗ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΣ

ΕΔΑΦΙΟ ΜΝΗΜΗΣ: «Και ιδού, εγώ είμαι μετά σου, και θέλω σε διαφυλάττει πανταχού, όπου αν υπάγης, και θέλω σε επαναφέρει εις την γην ταύτην, διότι δεν θέλω σε εγκαταλείπει, εωσού κάμω όσα ελάλησα προς σε.» Γένεσις 28/κη' 15.

Για τη μελέτη αυτής της εβδομάδας, διαβάστε: Γεν 4/δ' 1-15, Γέν. 3/γ' 9,10, 4/δ' 9, Γέν. 6/ζ' 1-13, Ψαλμ. 51/να' 1, Γέν. 22/κβ' 1-19, Γέν. 28/κη' 12-15.

Οι ιστορίες της Αγίας Γραφής, μετά την Πτώση, περιέχουν απάτη, και διαλυμένες σχέσεις σε χειρότερο βαθμό από ό,τι είδαμε στην Εδέμ. Η Μεγάλη Διαμάχη είχε εξαπλωθεί σε όλη την γη.

Στην ιστορία του Κάιν και του Άβελ, η λατρεία γίνεται η αφορμή για σύγκρουση που οδηγεί στον πρώτο θάνατο στην ιστορία του ανθρώπου.

Στην ιστορία του κατακλισμού βλέπουμε πως η επανάσταση και η αμαρτία κατέστρεψαν όλα όσα ο Θεός είχε δημιουργήσει. Η αμαρτία δεν φθείρει απλώς την δημιουργία, την καταστρέφει.

Η εμπειρία του Αβραάμ είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντική μέσα σ' αυτή την διαμάχη, καθώς ο Θεός εκδηλώνει την προθυμία Του να επωμιστεί τις συνέπειες της ανυπακοής, και γίνεται Αντικαταστάτης μας.

Στη συνέχεια, στις ιστορίες του Ιακώβ και του Ησαύ, και του Ιωσήφ και των αδελφών του, βλέπουμε πώς προσπαθεί ο Σατανάς να διαλύσει οικογένειες και συγγένειες.

Και όμως, μέσα σ' όλα αυτά βλέπουμε την πιστότητα του Θεού, και την φροντίδα Του προς τα κατατρεγμένα παιδιά Του.

Κυριακή 10 Ιανουαρίου

ΚΑΙΝ ΚΑΙ ΑΒΕΛ

Διαβάστε Γέν. 4/δ' 1-15. Τι μας λέει αυτή η ιστορία για το πόσο βαθιά είχε εισχωρήσει η αμαρτία;

.....

.....

Με την γέννηση του Κάιν η Εύα ήταν πολύ χαρούμενη. Πίστεψε ότι είχε γεννήσει Εκείνον που ο Κύριος τους είχε υποσχεθεί (Γέν. 3/γ' 15). «Απέκτησα άνθρωπον διά του Κυρίου» (Γέν. 4/δ' 1). Δεν αναφέρεται τίποτα για τα παιδικά χρόνια του Κάιν και τα αισθήματα των νέων γονιών. Η αφήγηση συνεχίζει με τη γέννηση του δεύτερου γιου και μετά μας μεταφέρει στην λατρεία των δύο νέων προς τον Θεό. Ωστόσο, μερικές φορές βλέπουμε ότι οι διαφορές στον τρόπο λατρείας μπορεί να οδηγήσουν σε τραγωδία.

Διαβάστε Γέν. 3/γ' 9,10, 4/δ' 9. Συγκρίνετε την αντίδραση του Αδάμ με του Κάιν, όταν ο Θεός τούς μίλησε μετά την αμαρτία τους. Ποιες οι ομοιότητες και ποιες οι διαφορές;

.....

.....

.....

Προσέξτε πόσο διαφορετικά ήταν τα αισθήματα του Αδάμ συγκριτικά με του Κάιν. Ο Αδάμ δείχνει μπερδεμένος, τρομοκρατημένος και ντροπιασμένος (Γέν. 3/γ' 10), ενώ ο Κάιν θυμωμένος (Γέν. 4/δ' 5), κυνικός και επαναστατικός (Γέν. 4/δ' 9). Δεν φέρνει κάποια φθηνή δικαιολογία όπως ο Αδάμ, αλλά απαντάει με ένα ψέμα.

Ωστόσο, μέσα από αυτήν την απελπιστική κατάσταση ήρθε η ελπίδα και η αισιοδοξία. Με τη γέννηση του Σηθ, η Εύα και πάλι πιστεύει ότι γεννήσε τον Σωτήρα (Γέν. 4/δ' 25). Περιγράφει τον νεογέννητο γιο της ως το «σπέρμα» που αντικατέστησε τον Αβελ – ο ίδιος όρος που χρησιμοποιείται και στη Γέν. 3/γ' 15 για τον Σωτήρα ο οποίος θα σταθεί ανάμεσα στο φίδι και θα συντρίψει το κεφάλι του. Έτσι, μέσα στην απογοήτευση και στην τραγωδία, με την Μεγάλη Διαμάχη να εξαπλώνεται, οι άνθρωποι αναζητούν την μοναδική τους ελπίδα για λύτρωση.

ΣΚΕΨΗ: Φανταστείτε τον πόνο του Αδάμ και της Εύας με τον φόνο του γιού τους από τον άλλον τους γιο. Στην πραγματικότητα, έχασαν δύο γιους. Πώς μπορούμε να δούμε τις τρομερές συνέπειες της αμαρτίας πέρα από την ίδια την αμαρτία;

Δευτέρα 11 Ιανουαρίου

Ο ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ

Διαβάστε Γέν. 6/ζ' 1-13. Πώς βλέπουμε τη Μεγάλη Διαμάχη μεταξύ του καλού και του κακού να εκφράζεται εδώ, σε ποιο έντονο όμως βαθμό;

.....

.....

.....

Στον κατακλυσμό βλέπουμε μία μερική ανατροπή της Δημιουργίας. Πολλά από όσα ο Θεός διαχώρισε, ενώνονται και πάλι. Τα πάνω νερά με τα κάτω νερά, η θάλασσα με την ξηρά γη, τα ψάρια της θάλασσας, τα πουλιά του ουρανού και όλες οι ζωντανές υπάρξεις στη γη, όλα ενώνονται. Η γη μοιάζει και πάλι «άμορφη και έρημη» (Γέν. 1/α' 2).

Παρά την φαινομενική νίκη των δυνάμεων του κακού, η δημιουργική ευφυΐα του Θεού εξακολουθεί να ενεργεί. Αρχικά, ξεχωρίζει τον Νώε (έναν δίκαιο και τέλειο άνθρωπο) από τους ανθρώπους της εποχής του που ήταν διεφθαρμένοι και κάθε σκέψη τους ήταν στο κακό και τη βία (σύγκρινε με Γέν. 6/ζ' 8,9 και εδ. 5, 11-13). Στη συνέχεια ο Θεός λέει στον Νώε να κτίσει ένα μεγάλο πλοίο. Διαχωρίζει μία μικρή ομάδα ανθρώπων, πουλιών και ζώων – και τα τοποθετεί στην κιβωτό για να είναι ασφαλή από την επερχόμενη καταστροφή. Με τη χάρη του Θεού, η ζωή θα συνεχιζόταν και ένας νέος, αναδημιουργημένος κόσμος θα ξεκινούσε μέσα από τα ερείπια του παλαιού.

Και πάλι όμως, λίγο μετά τον Κατακλυσμό, καθώς ο Νώε και η οικογένειά του κατοικούν τη γη, γίνεται ένα περιστατικό που δείχνει πόσο ευπαθής είναι η ανθρώπινη αδυναμία. Ο Νώε μεθάει και ακολουθεί ένα ντροπιαστικό περιστατικό (Γέν. 9/θ' 20-27). Ακόμη και ένας ήρωας της πίστης (δείτε Εβρ. 11/ια' 7) είχε τις άσχημες στιγμές του. Η Μεγάλη Διαμάχη συνεχίζεται και εξελίσσεται πλέον και στην καρδιά των ανθρώπων.

ΣΚΕΨΗ: Η Αγία Γραφή περιγράφει τον κατακλυσμό ως ένα γεγονός που θα εξάλειφε κάθε ίχνος ζωής (Γέν. 7/ζ' 4). Μία παρόμοια έκφραση χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις ενέργειες του Λυτρωτή στην συγχώρηση των αμαρτιών (Ησ. 25/κε' 8, 43/μγ' 25, Ψαλμ. 51/να' 1). Είτε θα εξαλειφθεί η ζωή μας, είτε οι αμαρτίες μας.

.....

.....

Τρίτη 12 Ιανουαρίου

ΑΒΡΑΑΜ

Ενώ ο Αβραάμ είναι γνωστός για την πίστη του, στη ζωή του βλέπουμε μάλλον την πιστότητα του Θεού προς αυτόν. Δύο φορές ο Θεός διαβεβαίωσε τον Αβραάμ ότι θα αποκτούσε γιο. Την πρώτη φορά όταν ήταν 75 χρόνων (Γέν. 12/ιβ' 2,4) και την δεύτερη, μετά από δέκα χρόνια (Γέν. 13/ιγ' 16). Τελικά, μετά από αρκετές πνευματικές πτώσεις του Αβραάμ, ο γιος της επαγγελίας – ο γιος της διαθήκης – γεννήθηκε, και η πιστότητα του Θεού προς τον ταλαντευόμενο δούλο Του αποκαλύφθηκε (δείτε Γέν. 17/ιζ' 19,21, Γέν. 21/κα' 3-5).

Διαβάστε Γέν. 22/κβ' 1-19. Ποια ελπίδα βλέπουμε εδώ όσον αφορά τη Μεγάλη Διαμάχη;

.....
«Ο σκοπός για τον οποίο ο Θεός πρόσταξε στον Αβραάμ να σφάζει το γιο του, ήταν να εντυπώσει στη σκέψη του την ευαγγελική αυτή αλήθεια και επιπλέον να δοκιμάσει την πίστη του. Του επιτράπηκε να περάσει την αγωνία των μαύρων εκείνων ημερών της τρομερής δοκιμασίας για να μπορέσει, από προσωπική του πείρα να νιώσει κάτι από το μέγεθος της θυσίας την οποία υπέστη ο Θεός για την απολύτρωση του ανθρώπου. Καμία άλλη δοκιμασία δεν θα μπορούσε να προξενήσει τέτοια ψυχική οδύνη στον Αβραάμ όπως η θυσία του γιου του. Ο Θεός παρέδωσε τον Υιό Του σε έναν εναγώνιο και επαισχυντο θάνατο. Οι άγγελοι που παρέστησαν μάρτυρες της ταπείνωσης και του ψυχικού άγχους του Υιού του Θεού, δεν είχαν το δικαίωμα να επέμβουν, όπως έγινε στην περίπτωση του Ισαάκ. Καμία φωνή δεν ακούσθηκε να πει: 'φθάνει ως εδώ'. Προκειμένου να σώσει την ανθρώπινη αμαρτωλή φυλή, ο βασιλιάς της δόξας πρόσφερε τη ζωή Του. Τι μεγαλύτερη απόδειξη μπορούσε να δοθεί για την άπειρη ευσπλαχνία και αγάπη του Θεού; 'Όστις τον Ίδιον Εαυτού Υιόν δεν εφείσθη, αλλά παρέδωκεν Αυτόν υπέρ πάντων ημών, πώς και μετ' Αυτού δεν θέλει χαρίσει εις ημάς τα πάντα;' (Ρωμ. 8:32). Η θυσία που απαιτήθηκε από τον Αβραάμ, δεν αποσκοπούσε μόνο στο δικό του το καλό, ούτε αποκλειστικά στο όφελος των επερχομένων γενεών. Απέβλεπε επίσης να διδάξει στις αναμάρτητες υπάρξεις του ουρανού και των άλλων κόσμων. Το πεδίο της διαμάχης μεταξύ Χριστού και Σατανά – το έδαφος επάνω στο οποίο εκπληρώθηκε το σχέδιο της απολύτρωσης – αποτελεί το μαθητικό βιβλίο του σύμπαντος. Επειδή ο Αβραάμ είχε δείξει έλλειψη εμπιστοσύνης στις υποσχέσεις του Θεού, ο Σατανάς τον κατηγορήσε στους αγγέλους και στο Θεό ως ανάκανο να εκπληρώσει τους όρους της διαθήκης και ανάξιο να δεχθεί τις

ευλογίες της. Ο Θεός είχε πρόθεση να αποδείξει την αφοσίωση του δούλου Του μπροστά σε ολόκληρο τον ουρανό, να επιδείξει ότι τίποτε λιγότερο από την τέλεια υπακοή δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό, και να τους παρουσιάσει εκτενέστερα το απολυτρωτικό σχέδιό.» Ε. Χουάιτ, Π.Π. σ. 131,132.

Τετάρτη 13 Ιανουαρίου

ΙΑΚΩΒ ΚΑΙ ΗΣΑΥ

Η μάχη μεταξύ των σκοπών του Θεού και της ανυπακοής του ανθρώπου επεκτείνεται και στην ιστορία του Ιακώβ και του Ησαύ. Ο πρωτότοκος έπαιρνε την ευλογία του πατέρα (πρωτοτόκια), καθώς και το μεγαλύτερο μέρος της οικογενειακής περιουσίας, και είχε την ευθύνη της οικογενειακής ευημερίας.

Ο Ησαύ μισούσε τον αδερφό του τον Ιακώβ επειδή τον απάτησε και του πήρε τα πρωτοτόκια. Σχεδίαζε να τον σκοτώσει μετά τον θάνατο του πατέρα τους (Γέν. 27/κζ' 41). Η Ρεβέκκα έστειλε μακριά τον Ιακώβ για την ασφάλειά του, με την ελπίδα ότι μετά από λίγο καιρό τα πράγματα θα ηρεμούσαν (Γέν. 27/κζ' 43,44). Οι λίγες μέρες έγιναν είκοσι χρόνια, και η Ρεβέκκα δεν ξαναείδε ποτέ τον Ιακώβ.

Διαβάστε Γέν. 28/κη' 12-15. Τι ελπίδα υπάρχει στο όνειρο του Ιακώβ;

.....
Επαναλαμβάνοντας τις υποσχέσεις που έδωσε στον Αβραάμ, ο Θεός βεβαιώνει τον Ιακώβ ότι τα σχέδιά Του εκπληρώνονταν. Παρότι ο Ιακώβ με τις πράξεις του έδειξε να αγνοεί το σχέδιο του Θεού, ο Θεός παρέμενε κοντά του. Ωστόσο, ο Ιακώβ έπρεπε να περιμένει είκοσι χρόνια και να απατηθεί από τον πεθερό του δύο φορές – μία με τον γάμο του και μία με τον μισθό του (Γέν. 29/κθ' 20,23,25,27, 31/λα' 7).

Όταν ο Ιακώβ αποφάσισε να επιστρέψει στο σπίτι του πατέρα του, αρχικά τον κυνήγησε ο Λάβαν (Γέν. 31/λα' 25,26), και στη συνέχεια ο Ησαύ που πήγε να τον συναντήσει με 400 οπλισμένους άνδρες. Και οι δύο περιπτώσεις ήταν απειλητικές για τη ζωή του και χρειάζονταν την επέμβαση του Θεού για να σωθεί. Ο Θεός εμφανίστηκε πρώτα στο όνειρο του Λάβαν και του είπε να μη βλάψει τον Ιακώβ (Γέν. 31/λα' 24), και έπειτα εμφανίστηκε στον ίδιο τον Ιακώβ όπου και πάλεψε μαζί του (Γέν. 32/λβ' 24-30). Στην συνάντησή του με τον Ησαύ τα δώρα είχαν ήδη σταλεί, και ο Ιακώβ του μίλησε με μεγάλη προσοχή. Όλα συνετέλεσαν στη συμφιλίωση των δύο αδερφών. Την τελευταία φορά που τους βλέπουμε μαζί είναι όταν θά-

βουν τον πατέρα τους (Γέν. 35/λε' 29) και έτσι το σχέδιο του Ησαύ να θανατώσει τον Ιακώβ δεν πραγματοποιήθηκε.

ΣΚΕΨΗ: Προσέξτε τον πόνο και την θλίψη που προκλήθηκαν από τις λανθασμένες επιλογές αυτών των ανθρώπων, τόσο των ενόχων όσο και των αθώων. Πώς μπορούμε να μάθουμε να σκεφτόμαστε προτού ενεργήσουμε;

Πέμπτη 14 Ιανουαρίου

Ο ΙΩΣΗΦ ΚΑΙ ΤΑ ΑΔΕΡΦΙΑ ΤΟΥ

Όπως ο Ιακώβ άξιζε να τιμωρηθεί περισσότερο από τον αδερφό του Ησαύ, μετά τον τρόπο που του συμπεριφέρθηκε, κάτι παρόμοιο βλέπουμε και στην ιστορία του Ιωσήφ και των αδερφών του. Και εδώ πάλι βλέπουμε αδέρφια να μισούν αδερφό λόγω της εύνοιας που δίνεται στον έναν έναντι των άλλων (Γέν. 37/λζ' 3,4). Ο ποικιλόχρωμος χιτώνας ήταν ένα ακριβό ένδυμα που συνήθως φορούσαν οι πλούσιοι.

Και επιπλέον, τα όνειρα που είδε ο Ιωσήφ (Γέν. 37/λζ' 5-11), τους έκαναν να τον μισήσουν ακόμη περισσότερο. Έτσι, σχεδίασαν να τον ξεφορτωθούν με την πρώτη ευκαιρία (Γέν. 37/λζ' 19,20). Τα αδέρφια πρέπει να χάρηκαν που τον έβγαλαν τόσο εύκολα από τη ζωή τους. Κανείς τους, ωστόσο, δεν μπορούσε να φανταστεί το πώς θα χρησιμοποιούσε ο Θεός αυτήν την κατάσταση για να τους σώσει μετά από χρόνια.

Διαβάστε Γέν. 45/με' 4-11. Ποια ήταν η ευρύτερη εικόνα που έβλεπε ο Ιωσήφ; Πού εστίαζε;

.....
Φανταστείτε τι μπορεί να σκεφτόταν ο Ιωσήφ καθώς απομακρυνόταν αλυσοδεμένος από τις σκηνές του πατέρα του. Κατέληξε σε ένα σκλαβοπάζαρο όπου οι έμποροι τον χλεύαζαν και τον χτυπούσαν. Πολλοί εγκατέλειψαν την πίστη τους για πολύ λιγότερη ταπεινώση και θλίψη από αυτήν.

Ο Ιωσήφ θα μπορούσε να είχε εναντιωθεί στον Θεό, αλλά εκείνος επέλεξε να διατηρήσει την πίστη του και έτσι η Μεγάλη Διαμάχη διαδραματίστηκε στη ζωή του με συγκλονιστικό τρόπο. Σύντομα, βρέθηκε στο σπίτι του άρχοντα των σωματοφυλάκων και με τη βοήθεια του Θεού κατάφερε πολύ γρήγορα να κερδίσει την εμπιστοσύνη του (Γέν. 39/λθ' 1-4). Μετά από χρόνια, ο σκλάβος απέκτησε ηγετική θέση στην Αίγυπτο.

ΣΚΕΨΗ: Παρά την απίστευτη οικογενειακή προδοσία και το κακό, η ιστορία έχει ευτυχές τέλος. Πώς μπορούμε να κρατήσουμε την πίστη μας όπως ο Ιωσήφ και να φερόμαστε σωστά, ακόμη κι όταν οι καταστάσεις στη ζωή μας δεν είναι οι καλύτερες;

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΛΕΤΗ:

Αναμφίβολα, όπως φαίνεται σ' αυτές τις ιστορίες, η ζωή στη γη εν μέσω της Μεγάλης Διαμάχης δεν εξελίσσεται πάντα όπως θα θέλαμε. Για παράδειγμα, ο Αδάμ και η Εύα δεν φαντάστηκαν ποτέ όταν κρατούσαν το νεογέννητο μωρό τους ότι μία μέρα θα σκότωνε τον αδερφό του. Η Σεπφώρα, όταν παντρεύτηκε τον Μωυσή, σίγουρα δεν φανταζόταν το μέλλον που την περίμενε. Ούτε και η Λεία είχε την έγγαμη ζωή που ονειρευόταν. Και ο νεαρός Ιερεμίας – όποιες κι αν ήταν οι ελπίδες και οι φιλοδοξίες του – σίγουρα δεν περιλάμβαναν τον κατατρονισμό, και την θλίψη που είχε, μιας και οι ομοεθνείς του τον αντιμετώπισαν ως προδότη του έθνους. Αναμφίβολα στη ζωή θα έχουμε προβλήματα. Αυτό όμως δεν πρέπει να μας εκπλήσσει. Ζούμε σε έναν αμαρτωλό, έκπτωτο κόσμο. Η Εδέμ χάθηκε πριν εκατοντάδες χρόνια. Θα έρθει όμως ξανά, και τότε η διαφορά μεταξύ της ζωής μας τώρα και της ζωής που θα έχουμε τότε, θα είναι πολύ καλύτερη από αυτό που φανταζόμαστε.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ:

1. Ποιες είναι οι σημαντικές διαφορές μεταξύ των αδερφών που διατήρησαν την πίστη τους στον Θεό και εκείνων που δεν το θεώρησαν απαραίτητο;
2. Όταν ο φθόνος και η ζήλεια μεταξύ των αδερφών δείχνει να επισκιάζει τον σκοπό του Θεού για την οικογένεια σήμερα, πώς είναι δυνατόν να δουν ένα θετικό αύριο; Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε τις οικογένειες της εκκλησίας μας να καταλάβουν τον σκοπό του Θεού γι' αυτούς;
3. Τι μπορεί να γίνει για εκείνους στην εκκλησία που αισθάνονται μόνοι στον κόσμο και η ζωή τους μοιάζει ανούσια, και χωρίς αξία;
4. Ακόμη και αν τα πράγματα στη ζωή σας δεν εξελίσσονται όπως θα θέλατε, πώς μπορεί η υπόσχεση για αιώνια ζωή να σας προστατεύσει από την απογοήτευση;